

LA CAMPANA DE GRACIA.

DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA.

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA.

Números atrassats: 10 céntims.

ADMINISTRACIÓ y REDACCIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mitj, 20, botiga. BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50. Cuba y Puerto-Rico 2.- Estranger, 2'50

DESDE 'L PAIS DELS FUEROS

CONSTITUHEIXEN las Provincias Vascongadas y Navarra la regió d'Espanya millor administrada. Basta visitar aquest país y's veu desseguida. Forma tot ell un pà de muntanyas, y à pesar de la configuració del terreno està crusat de carreteres. De vías de comunicació ne sòbran. Los pobles més petits tenen magníficas escoles y cases de beneficència. Per tot arreu se descobreix l'eficacia de l'autonomia administrativa.

Aquí no s'hi fican los investigadors ni 'ls comissionats de apremis. No hi ha en tota la regió ni una sola finca embargada pera respondre del pago de la contribució. Veritat es que las fincas casi no pagan res y las industrias menos encare. Tot surt dels drets sobre 'l vi y altres articles que recaudan los municipis, atenent à las necessitats de sos respectius vehins. Los municipis contribuhen als gastos de la província, y la província entrega al Estat la suma que li correspon abonar; pero sense que 'ls funcionaris del govern intervingan per res en la recaudació de la mateixa.

Los contribuyents s'entenen directament ab las corporacions municipals, y no existeix exemple de ajuntaments com los que sol haverhi en tot lo resto d'Espanya, desordenats, mals administradors, despilfarradors, inmorals. Lo mateix pot dirse de las Diputacions.

Així es que tot lo que s'recauda s'inverteix en obres y serveys de verdadera utilitat pública. Lo contribuyent paga molt poch y disfruta de tots los beneficis de una administració recta, integra, zelosa y paternal. Una vegada més se posa en evidència qu'es més fàcil administrar una casa que un poble, un poble que una província, una província que una nació.

¡Ah! ¡Quina importància no adquiriria la terra catalana si arribava à disfrutar de un régimen administratiu parecud à aquestes províncies! ¡Quantes trabas que subjectan la iniciativa dels catalans no desapareixerian en un moment! ¡Quin vol més inmens no adquiriria la industria!.... ¡Quin alivio per la atraballada agricultura!....

Lo contrast entre la desballastada administració general y la ordenada, metòdica é intelligent administració foral es tan extraordinari, que no s'comprend com los pobles en massa no li diuen al govern:

—Fins aquí hem arribat. Dígans lo que necessitas y t'ho daré; pero deixans' ho recaudar à nosaltres mateixos. No ns volem entendre ab los teus agents; no podém consentir que certas ciutats, com Barcelona

per exemple, se converteixin en lo qu'era avants La Habana, pels tèus famèlichs funcionaris. ¿Per ventura no estás confessant tu mateix la téva impotència administrativa? ¿No arrendas à particulars la recaudació dels tributs y dels monopolis? Donchs deixans à nosaltres lo dret de administrarnos, y tu viuràs de renda ab lo tant alsat que t'donarem tots los anys, mentres nosaltres viurém felissos, emancipantnos de la téva tutela ruinosa, botxornosa, insoportable.

Això podria dir tot Espanya, seriament disgustada per las innovacions contínuas dels ministres de Hisenda, que 'ns tenen la mà al coll y extrenyen cada dia ab nova forsa, fins à fernes treure per la boca l'ànima que 'ns aguenta.

Y à pesar de tot, las úniques províncies que podrian y deurian servir de tipo pera la regeneració administrativa de la desventurada Espanya, veuen amenaçada la séva autonomia administrativa, qu' es la séva felicitat y la séva honra, per las últimas disposicions votadas en Corts y preparadas pel celeberrim senyor Gamazo.

—Es precis que tots siguém iguals—exclaman los envejosos que s'corsecan contemplant la felicitat agena.

Siguém iguals enhorabona; pero igualemnos en lo benestar, no en la miseria. ¿Per qué en lloc d' elevar à tot lo pais à l'altura de aquestes províncies pròsperas y felissas, s'ha de rebaixar à aquestes províncies al mateix nivell del pais pobre y desventurat?

Davant de tals amenassas reyna en tota aquesta regió un gran disgust y una agitació sorda, que pot produir terribles conseqüències. A Navarra més que à Guipúzcoa, Alava y Vizcaya, la cosa està que bull. Los Navarros tenen més sanch que 'ls vascongats. Pero no hi ha que fier molt: los vascongats son dòcils y bondadosos; pero son també molt disciplinats, y 'l dia que s'haja de posar en litigi una qüestió de la qual depén la séva existència, no s'quedarán endarrerida.

Cegos han de ser los governants que no vejan aquest gran perill. Aquí, com per tot arreu, qui pert lo seu, pert lo seny.

—Qui s'aprofitarà de aquest moviment, cas que arribi algún dia à provocarse?

Aquesta es la qüestió. Per un contra-sentit inexplicable, en aquest pais tan lliure, regit per institucions verdaderament republicanas, hi ficadas lo carlisme fondos arrels. La influencia del clero es aquí decisiva. Aquesta es la taca negra que empanya l'envejable existència de aquest poble.

Cert que s'han debilitat moltissim las simpatias que tingue aquí un dia l'escandalós rey de las húngaras, perque ni en mitj de aquest pais honrat, moral y escrupulós, sabia abstenerse de acometre certas aventuras lúbricas. Ja feya de rey avants de serho. Cert també que l'integrisme ha restat als carlins elements molt poderosos. Cert, finalment, que l'última

guerra civil va deixar en tot lo pais gran número de escarmencats.

Pero la influencia clerical se sosté poderosa com sempre, sobre tot en las poblacions rurals. En ellss lo rector ho es tot. Pobles petits, que cultivan terras pobras y migradas, sostenen un párroco y dos ó tres coadjutors, grassos, molsuts, regalats, contrastant lo seu aspecte ab el que ofereixen los pobres pajessos, homes y donas, dedicats desde que surt lo sol fins que 's pon à desengranar terrossos. Molt d'ells menjan pa de farina de blat de moro; pero si han tingut un mort durant l'any, no deixarán cap diumenje de portar al ofertori del ofici una panerada de pa blanch que 'ls capellans ensacan y s'emportan. Y com no es possible que se l'acabin, jo fins hi arribat à creure que mentres los feligressos menjan blat de moro, los porches de las rectorias s'alimentaran ab calderada de sopas.

Tal es aquest pais.

Un poble en lo qual las institucions lliberals arrancan de una tradició antiquissima, y en lo qual al mateix temps las conciencias están voluntariament esclavisades per un excès de credulitat religiosa.

Una barreja estranya de independencia y de sumisió.

Per una part, un modelo digne de ser imitat; per altra part, un perill qu'exigeix ser previngut.

P. K.

Ormaiztegui 22 Agost 1893.

As eleccions generals verificadas l'últim diumenje à Fransa representan un gran triunfo per la República y acaban de solidar més y més l'edifici constitucional.

Votant à favor dels republicans oportunistas, es à dir, dels republicans pràctichs y gubernamentals, la opinió ha declarat per majoria que si estima à també l'ordre y la pràctica regular y sensata de totes las llibertats democràtiques.

Los republicans espanyols necessitan apendre dels francesos: sols així s'aclimatan las institucions y 's fan simpàticas als pobles.

Tota la premsa d'Europa reconeix que las últimes eleccions han arrelat per sempre més la república francesa.

La CAMPANA toca à festa y felicita cordialment à la Fransa republicana.

Si *La Publicidad* no s' determina a fixar definitivament la seva actitud, acabará per fer tornar tarumbas als lectors que li quedin.

¡Quina manera de contradir-se y desfer ab lo cap lo que ha fet ab la quia!

L'un dia afirma que á pesar de la retirada de 'n Castellar, obéixerà sempre 'ls seus consells y seguirà las sevases inspiracions.

L'endemà, per boca de 'n Morayta, declara que l'possibilitat està sense jefe.

¡Y donchs! ¿No va dir D. Emilio que l'jefe del partit seria ara l'senyor Abarzúa? ¿En què quedem?

Després assegura que 'ls possibilistes son y seràn republicans; pero—parla l'senyor Morayta:

«Si jo m'trobés en lo cas en que s'ha posat lo se-nyor Castellar, diria als meus amichs:—Fássinse monárquichs.»

¿Qui l'entén aquest galimatias?

Lo se-nyor Morayta tracta de explicar la cosa, diuent que 'ls necessitats poden ferse monárquichs, perque la monarquia 'ls recompensarà.

De modo que si les necessitats dels necessitats augmenten y demà aquests republicans-monárquichs troben que la monarquia no 'ls recompensa prou, sens escrúpul de cap classe poden ferse carlistas ó lo que 'ls passi per la barretina....

¡Cóm disbaratan los homes y 'ls diaris quan perden la carta de navegar!

Lo més salat de tot això es que aquest mateix periódich, que ara per boca de 'n Morayta considera natural que 'ls possibilistes se 'n vajan á defensar la monarquia, no fa molts días deya:

«La monarquia, obra exclusiva de 'n Cánovas y 'en Martínez Campos, sols ells y 'ls que l'acceptaren deuenen sostenirla y defensarla.»

* *

Convé, donchs, á *La Publicidad*—y pél seu bé li doném aquest consell,—que s'posi d'acord ab sí mateixa y parli clar d'una vegada.

Perque 'ls seus pobres lectors, vistos las sevases ambigüetats y equilibris, estan ja com los comparsas de la comèdia: no saben si morirse ó qué.

Lo vehi poble de Sans ha celebrat aquests dies la festa major.

Atenent á las críticas circumstancies actuals, l'Ajuntament, ab molt bon acord, ha determinat fer no més que lo extictament necessari.

Ab tot, las festas han resultat animadas y lluhidas. Hi ha hagut balls, músicas, fochs, premis als carrers niés ben adornats y—aquestes son las notas més simpatiques—reparto de socors als pobres de la localitat, é inauguració d'una biblioteca pública, la del círcul obrer *Progrés de Sans*.

Molta atenció, amich lector:
historia feta al vapor.

«S'ha aixecat una partida pels alrededors de Sagunto.»

¿De Sagunto?.... ¡Quina afició tenen tots los caps-escalents á aixecarse per aquells vols!

«La partida es republicana.»

¡Hola, hola! ¿Si la manarà en Ruiz Zorrilla?

«La capitaneja don Salvador Bueso.»

Bueso.... Bueso.... Bueso!....

la cosa va oiendo á queso.

«Lo se-nyor Bueso havia estudiad per capellà y en l'última guerra va aná ab los carlistas.»

¿Ab los carcas? D'aquest modo,

casi lo comprendo todo.

«Perseguida per la guardia civil, la partida s'ha entregat.»

Y aquí pau y després gloria:

ja está acabada la historia.

S'estan practicant activissimas gestions per part d'algunes corporacions y personas influyentes, á fi de conseguir l'indult del jove periodista Sr. Julià, condemnat pél tribunal militar á sis anys de presó correccional per un article publicat en un periódich de Vilafranca.

Dada la poca edat del jove escriptor y tenint en compte la enormitat del càstich, abriguém la creencia de que 'ls traballs que en aquest laudable sentit s'estan portant á cap, donaran lo resultat que s'espera, y que l' terrible fallo del consell de guerra quedarà esborrat per la indulgencia y l'seré judici del poder central.

Després de la Junta de defensa de la Corunya, ha vingut la Junta de defensa de Vitoria.

Los mateixos motius que varen donar lloch á la formació de l'una, han donat lloch també á la constitució de l'altra.

Los gallegos y 'ls alavesos volen capitania general á tota costa.

Y fan mèrits perque 'ls soldats no se 'n vajan del seu país, encare que de tant en tant hajan de arreplegar alguna castanya.

* *

Això indica després de tot l'estat de miseria á que ha arribat una gran part de la nació espanyola.

Lo país està tan extenuat que ja no pot refiar-se de les sevases propias foras. La prosperitat de una ciutat ja no depen ni de la séva industria, ni de la séva agricultura, de res, en fi, que dimani de la iniciativa particular.

Tothom demana bocas de las que menjan del Estat.

Los pobles que això procedeixen me fan l'efecte de aquells pobres que solen anar cada dia á las portas dels quartells, provistos de un platet de llauna, á recullir las sobras del ranxo.

A San Sebastian en Castellar y en Romero Robledo han celebrat una amistosa conferencia.

¡Quan cert es, D. Emilio, aquell antich refrà que diu: «Quan la pedra es fora de la mà, no se sab ahont vā!»

De la mateixa manera, quan un home públich abandona 'ls ideals republicans, no té res d'extrany que vagi á caure á casa de un polítich de la talla y significació del home de la barra!

CARTAS DE FORA.—A Igualada hi ha una societat titulada *Centro Catòlic*, que acaba de declarar la guerra al *Ateneo* de la mateixa localitat. ¿Cóm li fa la guerra? Expulsant de la societat á tots los que vajin á las funcions del *Ateneo*; expulsant als que concorren á la biblioteca del *Ateneo*... es dir, expulsant á tot bitxo vivent que miri la cara al *Ateneo*.

L'únich que hi ha es que aquesta declaració bélica no l'ha feta la societat, sino una part de la junta directiva, capitanejada per mossen Catarinéu.

Aqui si que hi cab perfectament allò:

¡Catarinéu, Catarinéu
com més aneu menos valéu

Ab motiu d'haverse fundat á Brufí una societat de resistència contra las reformas de 'n Gamazo y 'l caciquisme, lo rector està que treu foch pels caixals, y diu en la trona que això de associar-se es dolent y portarà malas conseqüències.

Si que les portarà! Desde luego pot assegurar-se que seguint per aquest camí, lo rector perdrà la *cullita* de la llana.

La escena passa á Capellades. Hi ha professó. Un pobre impossibilitat, que ha de ser passejat en un carretón, se la està mirant desde molt lluny. Un beato hi va y li treu la gorra; lo pobre se la torna á posar, y llavors lo vicari Llpujá s'hi acosta y comença á ferli un sermó, tractant de demostrarli que 'ls carrers son per passar-hi professors y no perque si estiguin las personas impedidas.

Veritat que l'clero torna á ser casi tant intransigent com ho era avants del dia de S. Jaume del any 35?

AL EX-POLLO

Qu' es vritat que recull quartos per fundà en la cort d'Espanya un diari conservador, popular y de batalla?

Si acás la noticia es certa, felicito als cigronayres,

perque ara tindrà paper barato y en abundancia.

Lo que hi ha es que veig difícil omplir del diari las planas per darli un tó popular, com pretén lo seu programa.

De qu' ocuparà en ell?

De cantar las alabansas de 'n Fabié y de 'n Cos-Gayón?

De referirnos las trampas que 'ls consocios de voste feyan per pescar las actas?

Ab això's pensa lograr lo carinyo de las masas?

Tréguis'ho del cap, ex-polito, que per qui farà marrada: ayu sols' es popular

parlan malament de 'n Cánovas, de vosté, dels seus amichs y de tota la llopada.

Lo diari que voi fundar

no mes podrà aclimatarse

acudint á medis nous y à recursos d'altra classe.

Vol en deu ó dotze dies

alcansá una gran tirada

y ser llegit per tothom?

Pues segueixi aquesta pauta.

Expliqui ab tots los detalls

cóm s'han fet las fortunassas

del partit conservador;

conti lo de las aduanas,

conti l'negoci Donón,

conti 'ls de la Trasatlàntica,

y 'ls ques' han fet a Manila

y 'ls que s'han fet a l'Havana.

Després publicui una llista

dels canovistes de marca,

que vivian fa vint anys

peladets com una rata,

y ara gastan cotxe, quinta,

palacio, creus, cintas, bandas,

y tenen un capital

en accions del Banc d'Espanya.

Marqui fetxes, dongui noms,

citi cantitats exactas; reveli tots los secrets de la comèdia de màgica que se'n diu restauració, y.... ia veurà en tres setmanas com 'lo seu famós periòdic se fica per totas bandas y no li pot donar abast lo paper de trenta fàbricas.

Jah!.... Se m'olvidava el títol.

¡Ne vol un que tingui gracia y sigui expressiu y just?

Pues pòsible aquest: *La Barra*.

G. GUMÀ.

UN PROJECTE

DEDICAT ALS PARES DE FAMILIA

UANT jo seré govern—un dia ó altre penso serlo—realisaré un projecte qu' estich segur ha de posar la riquesa y ab ella 'ls medis desatisfacer totes las necessitats dels alcans de tothom ab les fortunes.

Fa temps que l'inch pensat y estich segur dels resultats immillorables que ha de produhir.

Podria desde l'primer moment suprimir lo pressupost de culto y clero; pero penso que no es necessari exercir una violència que podria produir l'animadversió de las persones timoratas, sobre tot existint com existeix un medi de que l'tal pressupost se suprimeixi per si mateix.

Emulant á l'Associació dels Pares de família, podria també establir una especie de inquisició á la inversa, perseguint als que van á missa, als que freqüentan los sagaments ó als que diuen lo rosari; podria fer disordre per medi de la caballeria las professions que surtissen al carrer, baijar las campanas de las torres de las iglesies, y ferne monedes de cinc y de deu céntims....

Ab lo mateix dret qu'ells persegueixen, molestan y exasperan á la gent de bon humor que's diverteixen ab coses més ó menos alegres, podria dedicarme jo á persegir, molestar y exasperar á la gent de humor tètrich que fastidian a tothom ab l'espectacle de las sevases devocions y ab lo disgust dels seus escarafalls.

Lo dret de anar á tornar jornals, es un dret sagrat.

Pero no: que cada hu fassi lo que li sembli, ab entera llibertat.

Per lo que respecta als Pares de familia jo no m' preposaré mai inquietarlos per las sevases ideas, sino pels actes que's permeten realisar en dany de tercer, y en aquest sentit lo meu projecte vindrà de perilla.

Y al mateix temps, com he dit avants, contribuiria a difundir la riquesa entre tots los espanyols.

Figürinse que han de anar á fer un pago al Marqués de Comillas ó qualsevol altre potentat dels que forman part de la Associació de *La Fulla*.

Donchs ab lo meu projecte, 'l fuller acreedor diria:

—Guardis los diners: jo no admeto aquesta porqueria.

Dels diners ne dirian porqueria, 'ls aburririan de mort, y aixòs com avuy son tan aficionats a recollirlos y a guardarlos, estant en vigor lo meu projecte, no 'ls voldrian veure ni en pintura.

Calculin ab això si aniriam grossos els que avuy patim d'escassés, a causa de l'habilitat y de la manya qu' emplean per coparne forsa.

Y'l projecte meu, com totas las grans idees, es senzillissim.

Consisteix en lo següent:

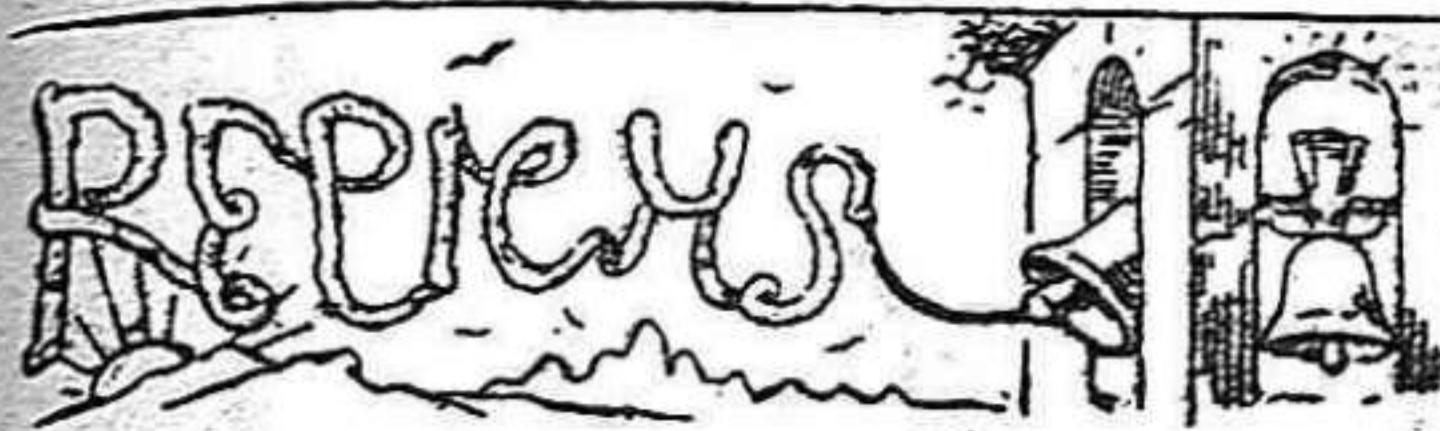
En un dia dat se retirarà tots los bitllets de Banc avuy existents, cambiantlos per altres de igual valor pero de distinta forma de impressió.

Los nous en lloc de tenir lo retrato de Goya, de Quevedo, de Mendizabal y de tal ó qual personatje, ostentarien escenes picarescas, com més acentuadas millor: una cocotte ballant lo can-can; la Bella Chiquita ballant la Dansa del ventre... molta pantorrilla per tot arreu, molta cuixa, molta figura ab la trafo de nos're mare Eva. sense fulla ni res.

Podrian titularse aquests bitllets: *Bitllets de Banc pornogràfics*.

Y naturalment, los individuos de l'Associació dels pares de familia que avuy ne tenen tants, s'escandalisarian, negantse a admetrecls.

¿Creuhen vostès que 'l Marqués de Comillas acceptaria les fortas subvencions queli otorga l'Estat, com a representant de la Companyia Trasatlàntica 'l dia que las hi pagues ab bitllets de Banc pornogràf

LNA de las economías qu' está à punt de realisar lo ministre de la Guerra, consisteix en la suppressió de un gran número de bandas militars. Aixis com ara 'n tenia una cada regiment ó cada batalló de cassadors, ara no més n' hi haurà una per cada brigada. De manera que ara à lo menos podrém dir que la qüestió de les economías no es pas música.

**

Pero escoltin. Si la música serveix per marcar lo pas ¿serà possible que 'ls soldats que ocupin la retaguardia de una brigada, puguen sentir la música?

«No ha atinat ab això l' general López Dominguez? Qui sab! Tal vegada ja ho té tot previst.

Jo à lo menos no desconfio veure als soldats de les últimes filas gastant aquell instrument que usan los sorts.

Y aixis lo que s' estolvihi en clarinets y cornetins, se gastarà en *trompetillas acústicas*.

Se tem que 'ls barcos de guerra qu' están construintse à Bilbao, una vegada terminats, no podrán passar la barra.

Ara no falta sino saber quina barra podrà més: la barra del govern ó la barra de Bilbao.

Llegeixo:

«En Ruta, província de Córdoba, una joven de 15 años disparó sobre el cura-párroco del pueblo dos tiros de revólver, hiriéndole en el brazo derecho.»

Ab notícies com questa
¿no saben qu' exclamo jo?
—Chiquiya! Bendita sea
la madre que te parió!

Lo marqués de Comillas dona cap à tot.

Ell funda associacions de Pares de Família al objecte de propagar la moral y las bonas costums... Això si, de la bona costum de pagar dividendos als accionistas de la Trasatlàntica no se 'n cuida ningú, ni l' Associació de la *Fulla*, ni l' escrupulós marqués de las Cinquillas.

**

Com si no bastés la fundació de unes institucions que totas tendeixen à fer anar la gent al cel en cos y ànima, acaba ara de publicar un anuncii com à president de la companyia Trasatlàntica, oferint per 30 pessetes passatje de anada y tornada als pelegrins que vulgan anar à *Civita-Vecchia*, ab la condició que han de ser à lo menos un miler.

Per lo tant, lector, ja ho sabs:
los remats espirituals
per ser justos y cabals
han de constar de mil caps.

«Vaya un sagrmental s' armat perque uns quants subjectes, que acabavan de fer un tiberi à Guernica, van destrossar la bandera espanyola!

Lo fet es realment vituperable; pero aquests que tan cridan contra 'ls que destrossan la bandera,
¿cómo redimontri no cridan
y demostran igual sanya
contra 'ls que continuament
estan destrossant l' Espanya?

Epoqua fusionista-castelarina:

«Ha sigut redubit à presó un periodista republicà per haver publicat un article, titulat *Despierta, pueblo*.»

Los senyors que avuy governan
no l' admeten aquest crit:
à n' ells los convé que 'l poble
estigui sempre adormit.

«Lo Congrés de diputats, por gran majoria, ha acordat processar à un ministre...»

No s' alegrin massa depressa: aquesta noticia s' refereix à Servia.

A Espanya... per ara tots bons.

De què parlavam? d' economias?

Donchs, escoltin:

«Lo govern de Madrid ha adquirit per 30,000 pes-

etas un quadro que, segons l' Academia, no més neval 7,500.»

Aixis si que 'ns posarém depresa 'ls ossos à puesto:
ab quatre cops com aquest,
nivellém lo pressupuesto.

Qui no té res que fer...

Ara diu que 'l papa s' proposa obtenir lo desarme de las grans potencias.

Ja m' sembla que veig las potencias desant las armas à la calaixera.

Escolti; primer que tot,
prescindint d' aquesta bulla,
¿no podríá procedir
al desarme de la *Fulla*?

Entre 'ls varios motins que hi ha hagut aquests dies, mereix un lloch preferent lo del poble de La Guardia.

Y no per res, sino per lo significatiu que resulta.

Quan fins Laguardia s' desmanda
y crida y arma 'l gran tró;
quan fins Laguardia s' subleva...
¡com deu estar tot això!

A França, per qüestions de trall, ha ocorregut una lamentable y sangrenta lluita entre obrers italiens y francesos.

Y *La Dinastía*, sempre graciosa y oportuna, exclama:

—Ja las veulen las ventafjas que porta la república!

¡Quina lògica més terrible! jeh?

—Ahí un cotxe aixafà un nen
al plà de la Boqueria....

—Ja las veulen las ventafjas
que porta la monarquia!

Uns versos de Manuel del Palacio:

«Tras un flujo de razones,
una lluvia de denuestos
y un saco de concesiones,
salieron los presupuestos...
pero se alzaron los millones?

—Yo me permeto dudar;
aprendí desde el nacer
que en esta tierra sin par,
hay mártires del deber
pero nunca del pagar.»

¿Qué diu aquest home? ¿Qué no hi ha mártirs del pagar?

—Del cobrar de la nómina no hi ha mártirs!

—Pero del pagar?

Un dintre de lo pell de cada espanyol.

Segons las estadísticas oficials, s' observa que d' algunes setmanas à aquesta part entra molta menos llana à Espanya.

—Es una nova
que à fè 'm conmou....
—Prou entrar llana!
—Ja 'n tenim prou!

En un poble de la província de Murcia, un capellà, després de dir missa en una capella particular, va pendre un bany, sens més vestit que 'l que portava 'l pare Adàm en lo Paradís, ab excepció de la fulla de figuera.

Lo pare Adàm la duya y aquell pare d' ànimes no.

Nú de pel à pel, va posarse à fer als piruetas, que fins un cotxero que portava varias famílies à la platja, vā arribar al extrém de ruborizarse.

**

Doném aquesta noticia, perque serveixi de consol als Pares de Família, que ab tal empenyo veillan per la moral y la honestetat.

Perque no serà difícil qu' en la séva moral sofística opinin, que lo que 'n' los particulars es causa de inmoraltat y escàndol, en los pares de ànimes tinga de ser objecte de veneració y de refocilament místich entre las piadosas famílies cristianas.

A LO INSERTAT EN LO NUMERO 1264

1.º XARADA —Sil ce-lo.

2.º SINONIMIA —Uniò.

3.º TRENCA-CLOSCAS.—A qui busca lo dels altres.

5.º GEROGLIFICH.—Per valent lo general Prim.

XARADA

Primera, part de persona;
una negació segona;
tercera-inversa vegetal;
y nom de un joch la total.

RUFO.

ENDAVINALLA

«No sabs que soch? Sensem mi
no hi pot haver diputat,
ni carreter, ni organista,
ni advocat, ni capellà;
sens mi no hi ha novelista,
sens mi no hi ha comerciant,
y sense mi no s' faran
moltas coses que ara s' fan.
¡Y que 'n fora de difícil
lo tenirho d' explicar!
¿No sabs qui soch? ¿No? Rumia
que rumiant ho trobarás.

J. BUÉ VENTURA.

TRENCA-CLOSCAS

SARA OJEDA Y OS

LLERS

Formar ab aquestas lletras lo titol de un drama català.

CINTET BARRERA Y CARGOL.

LOFOGRIFO NUMERICH

1 2 3 4 5 6 7 8	—Població catalana
1 7 8 8 2 1 7.	— »
4 8 4 3 2 7.	— Nom de dona
2 8 4 3 7.	»
8 2 6 7.	»
6 4 8.	— Nom de riu
5 2.	— Nota musical
2.	— Vocal
8 4.	— Nota musical
5 2 6.	— Nom de auçell
1 7 2 1.	— »
5 1 1 8 7.	— Nom de riu
5 2 8 4 8 7.	— Ermita
6 4 8 8 7 5 7	— Població catalana
6 4 8 4 5 4 6 7.	— Nom de dona en diminutiu

P. PEDRAGOSA Y P.

GEROGLIFICH

NAS

X

LO LO

MIN

II III

D D

I

J. ESTRADA.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR

Ciutadans M. M. Escasany, Q. Jim, J. Grau Llanes, Sisquet del full, Ali-Babá, V. G. V., Balears, M. Sanalp, M. Miró y Sardà, Pau Guerra, P. Pedragosa, Buxi Xiraga, M. Jordom de seda, Olisme Sotller, Miquel de Catalunya, Salvador Sartinyoli, R. Peret, M. Benedit, S. Batlló y Sardà, J. Ferrié y Gendre, Pepito el Rayo, Joan Puill, Joaquín Llach, Pepeito, Gaspar Gali, Un obié y J. Dennis. — Lo que en aquesta setmana no s' fa per casa

Ciutadans Esgarrapa Sants, Ordesa Autap, Noy de Fora, Dr. Tranquil, Gior, Eusebi Torres Padrós, Emili Revolvós, A. Congost, Eugeni Y. y Un que may ha anat vestit. — Insertarem alguna cosa de lo que 'ns envan.

Ciutadà Salvador Bonavista. Aprofitaré la xarada; lo sonet està mal amitat. — J. C. C. (Morell): Quan se fassí alguna de grossa, escrigui: aquesta no val la pena. — J. L. part: Encare no està prou bé. — F. Roig: ¡V, jí lo que son les coses! A pesar del bombo que vosté mateix se dona, lo sonet no pot anar ni ab rodas. — J. Aben Mundival: Ja vam dir que donavam per terminada la qüestió. — F. B. (Reus): ¡Déxols estar als Morols! boquin: f! Un dia ó altre se 'ls acabara 'l ranxo. — J. Bué Ventura: Un conseil: se bon fo, do y mala forma; la corretja et té bé. — V. Tarrica: L'assuma que La Fama tingui tants gropes: les altres van millor. — Societat Armonia Popular. A son degut temps se farà en èrga à la persona interessada. — Jaume Riera ja 'ns hem ocupat del assumpte en general. — Empyata beatas: ¿Y la firms? — S. S. y M. (Capellades). Algun dia potser se parlarem ab calma de totes aquestes coses; ara no ho crech opotú. — T. P.: no té intenció. — Chelin: envihila al interessat. — R. de Masquida: no es à del tot mal: peo no es publicable encare. — Manel Casellas (Tortellà); Circulo Obrero (Sants): Las nostres ocupacions no 'ns han permès venir; gràcies, de tots modos. — Pistacho: va bé. — A. Pallejà: això s' ha dit mil vegadas. — Manel Espunya: Si arreglava 'l fi al, aniré bé. — Carlos Martí: Lo mateix que a J. Aben — J. Asmarats: molt bé. — F. Llenas: La poesia queda acceptada; lo de mes ja ho hauré vist aclarat.

LOPEZ, edit. — aniversari 20.

BARCELONA.—A. Lopez Robert, impresor. — Assalto, 63.

L' EDIFICI REACCIONARI

Tréguin un puntal tan sols,
y desseguida veurán
com s'enfonza l' edifici
y tot se'n va al botavant.

J. Negro